

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-82-72>

УДК 657.6

ЄВРОПЕЙСЬКІ ПІДХОДИ ДО КООРДИНАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО ТА ЗОВНІШНЬОГО АУДИТУ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО АУДИТУ¹

EUROPEAN APPROACHES TO THE COORDINATION OF INTERNAL AND EXTERNAL AUDIT WITHIN THE PUBLIC AUDIT SYSTEM

Фесенко Валерія Валеріївна

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри обліку, аудиту, аналізу і оподаткування,
Університет митної справи та фінансів
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0317-0895>

Книшек Оксана Олексіївна

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку, аудиту, аналізу і оподаткування,
Університет митної справи та фінансів
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1463-582X>

Баркова Валерія Антонівна

здобувач другого рівня вищої освіти,
Університет митної справи та фінансів
ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-8697-9241>

Fesenko Valeriia, Knyshek Oksana, Barkova Valeriia
University of Customs and Finance

У статті досліджено сучасні підходи до організації та розвитку взаємодії між внутрішніми та зовнішніми аудиторами у державному секторі України. Обґрунтовано, що ефективна координація аудиторської діяльності є ключовою передумовою забезпечення прозорості, підзвітності та результативного управління публічними фінансами в умовах воєнного стану, повоєнного відновлення та євроінтеграції. Проаналізовано нормативно-правові та методологічні засади державного аудиту, узагальнено міжнародний досвід країн ЄС і OECD щодо формалізованих моделей співпраці між аудиторами. Виявлено основні бар'єри взаємодії в Україні, зокрема нормативні прогалини, низький рівень цифрової інтеграції, кадрові обмеження та дефіцит інституційної довіри. Запропоновано практичні напрями вдосконалення співпраці, включаючи запровадження національного стандарту координації, створення єдиної електронної платформи аудиту та розвиток спільних форм професійної підготовки аудиторів.

Ключові слова: державний аудит, внутрішній аудит, зовнішній аудит, публічні фінанси, євроінтеграція, OECD.

The article provides an in-depth examination of modern approaches to organizing and strengthening cooperation between internal and external auditors within the public sector of Ukraine. It substantiates that effective and well-structured audit coordination is a critical prerequisite for ensuring transparency, accountability, and sound management of public financial resources, especially under the extraordinary conditions of wartime governance, ongoing security threats, post-war recovery, and Ukraine's strategic course toward European integration. The study analyzes the existing legal, regulatory, and methodological framework governing public sector auditing, including the distribution of mandates, responsibilities, and reporting mechanisms between internal audit units and supreme audit institutions. Particular attention is devoted to reviewing international best practices of EU and OECD member

¹ Дослідження підготовлено в межах міжнародного освітнього проєкту «EU System of the Audit and Financial Control: Experience for Ukraine (Система аудиту та фінансового контролю ЄС: досвід для України)» (EUAudit4UA), який реалізується за підтримки програми Erasmus+ Європейського Союзу в рамках Jean Monnet Actions: Module (2024–2027), проєкт № 101176582-EUAudit4UA-ERASMUS-JMO-2024-HEI-TCH-RSCH.

states, where formalized models of auditor cooperation are implemented through coordinated planning, risk-based approaches, standardized information exchange, and the avoidance of audit duplication. The research identifies key obstacles hindering effective interaction in Ukraine, such as gaps and inconsistencies in regulation, insufficient digital interoperability of audit systems, limited access to reliable data, shortages of qualified audit personnel, increased workload under crisis conditions, and a persistent lack of institutional trust between control bodies. Based on the analytical findings, the article proposes practical directions for improving cooperation, including the introduction of a national standard for coordination between internal and external audit, the establishment of a unified electronic audit platform to facilitate data sharing and transparency, and the development of joint professional training, certification, and continuous education programs for auditors. The implementation of these measures is expected to enhance the efficiency and credibility of the public financial control system, strengthen accountability mechanisms, increase confidence among citizens and international partners, and accelerate the alignment of Ukraine's public sector auditing practices with European and international standards.

Keywords: public sector audit, internal audit, external audit, public finance, European integration, OECD.

Постановка проблеми. В умовах повномасштабної війни, повоєнного відновлення та реалізації стратегічного курсу України на інтеграцію до Європейського Союзу істотно зростає роль державного аудиту як інструменту забезпечення прозорості, підзвітності та ефективного використання публічних фінансів. Залучення значних обсягів бюджетних коштів, міжнародної фінансової допомоги та донорських ресурсів актуалізує потребу в посиленому та системному контролі, реалізація якого є неможливою виключно силами одного інституційного суб'єкта аудиту.

У сучасній системі публічного фінансового контролю внутрішній і зовнішній аудит виконують різні, але взаємодоповнюючі функції. Внутрішній аудит орієнтований на постійний моніторинг процесів управління ризиками, внутрішнього контролю та ефективності діяльності розпорядників бюджетних коштів, тоді як зовнішній аудит забезпечує незалежну оцінку результатів такої діяльності та підзвітність органів державної влади перед парламентом і суспільством. Водночас відсутність чітко налагоджених механізмів взаємодії між цими видами аудиту призводить до дублювання перевірок, фрагментарності висновків та зниження впливу аудиторських рекомендацій на управлінські рішення.

Особливої гостроти проблема набуває в Україні, де система державного аудиту перебуває у стані трансформації та адаптації до стандартів ЄС і міжнародних організацій (INTOSAI, OECD, EUROSAI). Нормативна невизначеність, кадрові обмеження, недостатній рівень цифровізації та дефіцит інституційної довіри між аудиторськими органами стримують розвиток сталої координації, що підтверджується результатами досліджень сучасної практики державного фінансового контролю в Україні [9]. У зв'язку з цим виникає об'єктивна потреба у науковому осмисленні шляхів удосконалення взаємодії внутрішніх

і зовнішніх аудиторів з урахуванням кращих міжнародних практик.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика державного аудиту та координації контрольних функцій активно досліджується міжнародними організаціями, професійними аудиторськими об'єднаннями та науковцями. Значний внесок у розвиток концепції співпраці між внутрішніми та зовнішніми аудиторами зроблено OECD, яка у звіті «Enhancing Co-operation Between Internal and External Auditors» (2024) наголошує, що фрагментованість аудиторських систем знижує загальну ефективність фінансового контролю та обмежує вплив аудиту на державну політику [1].

INTOSAI у рамках стандартів ISSAI підкреслює важливість координації між різними формами аудиту за умови збереження незалежності кожної зі сторін. У спільному документі EUROSAI та ECIIA зазначено, що ефективна співпраця можлива лише за наявності формалізованих правил обміну інформацією, спільного планування та взаємного визнання результатів аудиту.

У наукових працях українських дослідників увага здебільшого зосереджується на питаннях нормативного забезпечення державного фінансового контролю, трансформації інституційної моделі аудиту та адаптації національної системи контролю до стандартів Європейського Союзу [8]. Водночас недостатньо опрацьованими залишаються питання практичної реалізації співпраці між внутрішніми та зовнішніми аудиторами, зокрема в контексті євроінтеграції та повоєнного відновлення.

Формулювання цілей статті. Метою статті є наукове обґрунтування напрямів удосконалення взаємодії між внутрішніми та зовнішніми аудиторами у державному секторі України з урахуванням кращих міжнародних практик та стратегічних завдань євроінтеграції.

Виклад основного матеріалу дослідження. Внутрішній та зовнішній аудит у державному секторі формують багаторівневу систему контролю за управлінням публічними фінансами, ефективність якої значною мірою залежить від узгодженості їх дій. Внутрішній аудит, діючи в межах органів державної влади та бюджетних установ, зосереджується на оцінці систем внутрішнього контролю, управління ризиками та результативності використання ресурсів. Його ключовою перевагою є постійний характер діяльності та глибоке розуміння внутрішніх процесів установи, що, за результатами узагальнення міжнародних досліджень, є визначальними чинниками ефективності внутрішнього аудиту [7]. Водночас зовнішній аудит, представлений в Україні насамперед Рахунковою палатою, виконує функцію незалежної оцінки законності, ефективності та доцільності використання бюджетних коштів і забезпечує публічну підзвітність органів влади.

Міжнародні стандарти та практика свідчать, що ефективна система державного аудиту не передбачає ізолюваного функціонування внутрішніх і зовнішніх аудиторів [2]. Навпаки, їх взаємодія розглядається як інструмент підвищення якості аудиторських висновків та оптимізації використання контрольних ресурсів. Зокрема, документи INTOSAI наголошують на можливості використання результатів внутрішнього аудиту під час планування та проведення зовнішніх перевірок за умови належної оцінки їх якості та відповідності професійним стандартам.

У країнах Європейського Союзу сформувалися різні моделі координації між внутрішнім і зовнішнім аудитом [3; 4]. Так, у Нідерландах та Швеції практикується спільне визначення пріоритетних сфер аудиту на основі оцінки ризиків, що дає змогу зосередити контрольні зусилля на найбільш вразливих напрямках бюджетних видатків. У Фінляндії зовнішні аудитори мають регламентований доступ до звітів внутрішнього аудиту, що дає змогу скоротити тривалість перевірок та уникнути дублювання процедур. В Естонії та Литві активно застосовуються цифрові платформи обміну аудиторською інформацією, які забезпечують оперативність комунікації та прозорість контрольних процесів.

Узагальнені кількісні показники розвитку координації між внутрішнім і зовнішнім аудитом у країнах Європейського Союзу наведено на рисунку 1. Наведені дані свідчать про те, що у більшості країн ЄС співпраця між ауди-

торськими інституціями має інституціоналізований характер і базується на формалізованих угодах, спільних цифрових платформах або процедурах спільного планування аудитів.

Зокрема, за даними OECD, у 68% країн ЄС функціонує формалізована система взаємодії між внутрішніми та зовнішніми аудиторами, що дає змогу підвищити ефективність використання контрольних ресурсів та зменшити дублювання перевірок. Середня кількість спільних аудитів у країнах ЄС становить від 2 до 5 на рік, що підтверджує практичну реалізацію координаційних механізмів на операційному рівні (EUROSAI, 2023).

Важливим показником ефективності співпраці є частка зовнішніх аудиторів, які використовують результати внутрішнього аудиту у своїй діяльності. У країнах ЄС цей показник сягає 78 %, що свідчить про високий рівень довіри до якості внутрішнього аудиту та його інтегрованість у систему державного фінансового контролю (OECD Survey, 2024).

Практичні результати координації підтверджуються також зменшенням дублювання контрольних заходів. Так, у Латвії та Естонії після впровадження спільних цифрових платформ обміну аудиторською інформацією дублювання перевірок скоротилося майже на 30 %, що позитивно вплинуло на ефективність аудиторських процедур та зниження адміністративного навантаження на розпорядників бюджетних коштів.

Наведені на рисунку 1 дані свідчать, що незважаючи на досягнутий прогрес, потенціал спільних аудитів у країнах ЄС залишається реалізованим не повністю, оскільки лише у 42 % країн було проведено хоча б один спільний аудит протягом 2022–2023 років. Це підтверджує актуальність подальшого розвитку механізмів координації, зокрема в контексті зниження рівня помилок у бюджетних витратах, який у 2023 році в середньому становив 5,6 % від перевірених операцій (ECA Report, 2023).

Отримані результати мають важливе практичне значення для України, оскільки підтверджують доцільність впровадження формалізованих механізмів співпраці між внутрішнім і зовнішнім аудитом з метою підвищення ефективності контролю за використанням публічних фінансів та коштів міжнародної допомоги.

В українських реаліях потенціал внутрішнього аудиту залишається використаним не в повному обсязі. Незважаючи на наявність розгалуженої мережі підрозділів внутрішнього аудиту в органах виконавчої влади,

Таблиця 1

Ключові показники координації аудиту у державному секторі країн ЄС (2023-2024)

Показник	Значення	Джерело
Частка країн ЄС, де існує формалізована співпраця (угоди, спільні платформи)	68 %	OECD (2024)
Кількість спільних аудитів у країнах ЄС на рік (середнє)	2–5 аудитів на країну	EUROSAI (2023)
Частка зовнішніх аудиторів, які використовують результати внутрішнього аудиту	78 %	OECD Survey (2024)
Скорочення дублювання перевірок після запуску спільної платформи	до 30 %	Латвія, Естонія
Частка країн, де є спільне планування аудитів	55 %	OECD
Середній рівень помилок у бюджетних витратах ЄС, виявлений у 2023 році	5,6 % від перевірених витрат	ECA Report (2023)
Обсяг виявлених помилок і порушень за результатами зовнішніх аудитів у ЄС	€11 млрд	ECA
Частка країн, де проведено хоча б один спільний аудит протягом 2022–2023 років	42 %	ECIIA

Джерело: сформовано авторами

результати їх діяльності рідко інтегруються в процес зовнішнього аудиту [6]. Це зумовлено, з одного боку, обмеженою довірою до якості внутрішніх аудиторських звітів, а з іншого - відсутністю чітко визначених процедур їх використання зовнішніми аудиторами. Як наслідок, контрольні заходи часто дублюються, а управлінські рішення ухвалюються без урахування всієї наявної аналітичної інформації.

Суттєвим стримувальним чинником розвитку співпраці є нормативна фрагментарність. Чинне законодавство України визначає загальні засади функціонування внутрішнього та зовнішнього аудиту, однак практично не регламентує механізми їх координації. Відсутність єдиного методологічного підходу до обміну інформацією, узгодження планів аудиту та моніторингу виконання рекомендацій знижує системність державного фінансового контролю.

В умовах євроінтеграції та повоєнного відновлення України питання посилення взаємодії між внутрішніми та зовнішніми аудиторами набуває стратегічного значення. Реалізація масштабних програм відбудови, фінансованих за рахунок коштів державного бюджету та міжнародної фінансової допомоги, потребує не лише посиленого контролю, а й ефективної координації аудиторських функцій. У цьому контексті аудит повинен бути спрямований не лише на виявлення порушень, але й на оцінку результативності використання ресурсів та

досягнення стратегічних цілей державної політики (OECD, 2024) [1; 4].

Як свідчить міжнародний досвід, узгодження діяльності внутрішніх і зовнішніх аудиторів дає змогу суттєво підвищити ефективність системи публічного фінансового контролю, зменшити дублювання перевірок та забезпечити комплексний підхід до оцінки ризиків. Основні підходи до координації аудитів, узагальнені у міжнародних та наукових джерелах, наведено у таблиці 2, що підтверджує доцільність інституціоналізації співпраці між аудиторами на національному рівні.

Порівняльний аналіз функціональних характеристик внутрішнього та зовнішнього аудиту (табл. 3) засвідчує, що за умови чіткого розмежування повноважень і водночас налагодженого механізму обміну інформацією ці форми аудиту не конкурують між собою, а взаємно доповнюють одна одну. Внутрішній аудит формує аналітичну основу для управлінських рішень на рівні установ, тоді як зовнішній аудит забезпечує незалежну оцінку та публічну підзвітність органів державної влади (INTOSAI, 2019) [2].

Водночас результати дослідження свідчать, що в Україні зберігаються системні бар'єри ефективної взаємодії між внутрішніми та зовнішніми аудиторами, серед яких ключовими є нормативна невизначеність, фрагментарність методологічних підходів, недостатній рівень цифровізації та обме-

Таблиця 2

**Підходи до координації внутрішнього і зовнішнього аудиту
в наукових та міжнародних джерелах**

Автор/організація	Ключовий підхід	Значення для України
OECD (2024)	Формалізація співпраці між внутрішнім і зовнішнім аудитом через меморандуми, спільне планування та обмін результатами аудиту	Може бути використано для створення національного стандарту взаємодії та зменшення дублювання контрольних заходів
INTOSAI (ISSAI)	Координація аудитів за умови збереження незалежності кожної сторони та дотримання професійних стандартів	Забезпечує баланс між співпрацею та незалежністю Рахункової палати й внутрішніх аудитів
EUROSAI / ECIIA	Спільне планування аудитів і взаємне використання результатів перевірок	Сприяє підвищенню ефективності контролю та впливу аудиторських рекомендацій
SIGMA (EU)	Розвиток Центральної гармонізаційної функції (CHU) для координації методології та підготовки кадрів	Актуально для посилення ролі Міністерства фінансів як координатора внутрішнього аудиту
Наукові дослідження (вітчизняні)	Інституційна взаємодія як елемент підвищення результативності державного фінансового контролю	Формує теоретичне підґрунтя для реформування системи державного аудиту

Джерело: сформовано авторами

Таблиця 3

Порівняльна характеристика внутрішнього та зовнішнього аудиту у державному секторі

Критерій	Внутрішній аудит	Зовнішній аудит
Інституційний статус	Функціонує в межах органу державної влади або бюджетної установи	Незалежний орган державного фінансового контролю
Основна мета	Оцінка ефективності управління ризиками, внутрішнього контролю та діяльності установи	Забезпечення підзвітності органів влади перед парламентом і суспільством
Рівень незалежності	Обмежена інституційна незалежність	Високий рівень незалежності, законодавчо закріплений
Характер діяльності	Постійний, безперервний процес	Періодичні перевірки відповідно до планів
Основні користувачі результатів	Керівництво установи	Парламент, уряд, громадськість
Форма результатів	Внутрішні звіти та рекомендації	Публічні звіти та офіційні висновки
Роль у системі контролю	Превентивна, орієнтована на запобігання порушенням	Контрольна та оціночна
Вплив на управлінські рішення	Безпосередній, на рівні органу влади	Опосередкований, через механізми публічної підзвітності

Джерело: сформовано авторами

жене використання результатів внутрішнього аудиту під час здійснення зовнішніх перевірок. Подолання зазначених проблем потребує комплексних інституційних змін, спрямованих на формування єдиного координаційного простору державного аудиту та перегляд наявної

моделі державного фінансового контролю з урахуванням сучасних викликів і стратегічних цілей розвитку [5; 10].

Запропоновані напрями удосконалення взаємодії внутрішнього та зовнішнього аудиту, систематизовані у таблиці 4, орієнтовані на

запровадження ризик-орієнтованого планування аудитів, розвиток спільних цифрових інструментів, підвищення професійної компетентності аудиторів та посилення моніторингу виконання аудиторських рекомендацій. Реалізація цих заходів сприятиме підвищенню ефективності управління публічними фінансами та наближенню національної системи державного аудиту до стандартів Європейського Союзу (EUROSAI, ECIIA, 2021; SIGMA, 2023) [3; 4].

Таким чином, удосконалення координації між внутрішнім і зовнішнім аудитом є необхідною передумовою підвищення результативності системи публічного фінансового контролю в Україні та важливим елементом забезпечення прозорості, підзвітності й ефективності використання публічних ресурсів у процесі євроінтеграції та повоєнного розвитку держави.

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що ефективна координація внутрішнього та зовнішнього аудиту є ключовою передумовою результативного функціонування системи публічного фінансо-

вого контролю, особливо в умовах воєнного стану, повоєнного відновлення та активної євроінтеграції України. Внутрішній і зовнішній аудит, виконуючи різні за змістом, але взаємодоповнюючі функції, за умови належної взаємодії формують цілісну систему забезпечення прозорості, підзвітності та ефективного управління публічними фінансами.

Дослідження міжнародних стандартів та практик країн Європейського Союзу і OECD показало, що у більшості розвинених держав координація аудиторської діяльності має інституціоналізований характер і реалізується через формалізовані механізми спільного планування, обміну інформацією, взаємного використання результатів аудитів та застосування спільних цифрових інструментів. Такий підхід дозволяє суттєво зменшити дублювання контрольних заходів, підвищити якість аудиторських висновків і посилити вплив рекомендацій на управлінські рішення.

Встановлено, що в Україні потенціал внутрішнього аудиту як джерела аналітичної інформації для зовнішнього контролю використовується недостатньо. Основними стримуючими факторами є:

Таблиця 4

Напрями удосконалення взаємодії внутрішнього та зовнішнього аудиту в Україні

Проблема	Запропонований захід	Очікуваний результат
Відсутність чітко регламентованих механізмів взаємодії між внутрішнім і зовнішнім аудитом	Розроблення та нормативне закріплення національного стандарту співпраці між аудиторами	Підвищення узгодженості дій та системності державного фінансового контролю
Дублювання аудиторських перевірок	Запровадження спільного ризик-орієнтованого планування аудитів	Оптимізація використання контрольних ресурсів та зменшення адміністративного навантаження
Обмежене використання результатів внутрішнього аудиту зовнішніми аудиторами	Створення формалізованих процедур обміну аудиторськими звітами та аналітичними матеріалами	Підвищення якості аудиторських висновків і ефективності контролю
Недостатній рівень цифровізації аудиторських процесів	Розроблення єдиної електронної платформи для обміну аудиторською інформацією	Оперативність комунікації та підвищення прозорості аудиторської діяльності
Нерівномірний рівень професійної підготовки аудиторів	Запровадження спільних програм навчання та підвищення кваліфікації	Уніфікація методологічних підходів і зміцнення професійної довіри
Низький рівень моніторингу виконання аудиторських рекомендацій	Впровадження спільної системи моніторингу реалізації рекомендацій	Підвищення практичного впливу аудиту на управлінські рішення
Виклики, пов'язані з повоєнним відновленням та міжнародною допомогою	Посилення координації аудитів проєктів, що фінансуються міжнародними партнерами	Підвищення довіри донорів та ефективності використання публічних коштів

Джерело: сформовано авторами

мувальними чинниками є нормативна фрагментарність, відсутність чітко визначених процедур координації, обмежений рівень цифровізації аудиторських процесів, кадрові обмеження та дефіцит інституційної довіри між суб'єктами державного аудиту. Це зумовлює фрагментарність контрольних дій і знижує системність державного фінансового контролю.

На основі узагальнення міжнародного досвіду та результатів проведеного аналізу обґрунтовано доцільність запровадження в Україні комплексного підходу до координації внутрішнього та зовнішнього аудиту, який передбачає розроблення національного стандарту взаємодії, впровадження спільного ризик-орієнтованого планування аудитів, створення єдиної електронної платформи

обміну аудиторською інформацією, а також розвиток спільних програм професійної підготовки та підвищення кваліфікації аудиторів.

Практична реалізація запропонованих заходів сприятиме підвищенню ефективності використання публічних фінансових ресурсів, зміцненню підзвітності органів державної влади, зростанню довіри з боку суспільства та міжнародних партнерів, а також наближенню національної системи державного аудиту до європейських і міжнародних стандартів. У цьому контексті удосконалення координації між внутрішнім і зовнішнім аудитом слід розглядати як стратегічний напрям реформування системи публічного фінансового контролю України та важливий інструмент забезпечення сталого повоєнного розвитку держави.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. OECD. Enhancing Co-operation Between Internal and External Auditors. Paris : OECD Publishing, 2024. URL: <https://www.oecd.org/gov/internal-control/enhancing-co-operation-between-internal-and-external-auditors.htm> (дата звернення: 01.11.2025).
2. INTOSAI. ISSAI 100: Fundamental Principles of Public-Sector Auditing. Vienna : INTOSAI, 2019. URL: <https://www.issai.org/pronouncements/issai-100-fundamental-principles-of-public-sector-auditing/> (дата звернення: 02.11.2025).
3. EUROSAI; ECIIA. Cooperation Between Supreme Audit Institutions and Internal Auditors in the Public Sector. Brussels, 2021. URL: <https://www.eurosai.org/en/databases/cooperation-between-sais-and-internal-auditors/> (дата звернення: 05.11.2025).
4. SIGMA (OECD; EU). Public Internal Financial Control: Guidelines and Good Practices. Paris, 2023. URL: <https://www.sigmaweb.org/publications/Public-Internal-Financial-Control-Guidelines.htm> (дата звернення: 03.11.2025).
5. European Commission. Public Internal Financial Control (PIFC) Policy Paper. Brussels, 2022. URL: <https://ec.europa.eu/info/> (дата звернення: 08.11.2025).
6. Про Рахункову палату: Закон України від 2 лип. 2015 р. № 576-VIII (зі змін. і допов.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19> (дата звернення: 11.11.2025).
7. Lenz R., Hahn U. A Synthesis of Internal Audit Effectiveness Literature. *Managerial Auditing Journal*. 2015. Vol. 30, No. 1. P. 5-33. DOI: <https://doi.org/10.1108/MAJ-08-2014-1072>
8. Слободяник Ю. Б. Проблеми та перспективи розвитку внутрішнього державного аудиту в Україні. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія "Економіка": збірник наукових праць*. Мукачів : МДУ, 2020. Випуск 1(13). С. 212-221. DOI: 10.31339/2313-8114-2020-1(13)-212-221 (дата звернення: 07.11.2025).
9. Сисоєва І. М., Добіжа Н. В. Особливості здійснення державного фінансового контролю в Україні. *Вісник. Економічна наука*. 2021. С. 9-11. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.18.11> (дата звернення: 06.11.2025).
10. Слободяник Ю. Б. Трансформація системи контролю державних фінансів в Україні: стан, виклики та перспективи. *Облік і фінанси*. 2020. № 1. С. 165-172. DOI: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-1\(87\)-165-172](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-1(87)-165-172) (дата звернення: 09.11.2025).

REFERENCES:

1. OECD (2024) Enhancing Co-operation Between Internal and External Auditors. Paris: OECD Publishing. Available at: <https://www.oecd.org/gov/internal-control/enhancing-co-operation-between-internal-and-external-auditors.htm> (accessed November 1, 2025)
2. INTOSAI (2019) ISSAI 100: Fundamental Principles of Public-Sector Auditing. Vienna: INTOSAI. Available at: <https://www.issai.org/pronouncements/issai-100-fundamental-principles-of-public-sector-auditing/> (accessed November 2, 2025)

3. EUROSAI; ECIIA (2021) Cooperation Between Supreme Audit Institutions and Internal Auditors in the Public Sector. Brussels. Available at: <https://www.eurosai.org/en/databases/cooperation-between-sais-and-internal-auditors/> (accessed November 5, 2025)
4. SIGMA (OECD; EU) (2023) Public Internal Financial Control: Guidelines and Good Practices. Paris. Available at: <https://www.sigmaweb.org/publications/Public-Internal-Financial-Control-Guidelines.htm> (accessed November 3, 2025)
5. European Commission (2022) Public Internal Financial Control (PIFC) Policy Paper. Brussels. Available at: <https://ec.europa.eu/info/> (accessed November 8, 2025)
6. Verkhovna Rada Ukrainy (2015) Pro Rakhunkovu Palatu: Zakon Ukrainy vid 2 lyp. 2015 r. № 576-VIII (zi zmin. i dopov.) [On the Accounting Chamber: Law of Ukraine of July 2, 2015 No. 576-VIII (as amended)]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19> (accessed November 11, 2025)
7. Lenz R., Hahn U. (2015) A Synthesis of Internal Audit Effectiveness Literature. *Managerial Auditing Journal*, vol. 30, no. 1, pp. 5-33. DOI: <https://doi.org/10.1108/MAJ-08-2014-1072>
8. Slobodyanyk, Y. B., & Halas, O. M. (2020). Problems and prospects of internal public audit development in Ukraine. *Naukovyi visnyk Mukachivskoho derzhavnoho universytetu. Seriiia "Ekonomika" (Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series "Economics")*, 1(13), pp. 212-221. DOI: 10.31339/2313-8114-2020-1(13)-212-221 (accessed November 7, 2025)
9. Sysoieva I. M., Dobiha N. V. (2021) Osoblyvosti ziisnennia derzhavnoho finansovoho kontroliu v Ukraini [Features of public financial control implementation in Ukraine]. *Visnyk. Ekonomichna nauka – Bulletin. Economic Science*, pp. 9-11. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.18.11> (accessed November 6, 2025)
10. Slobodyanyk Yu. B. (2020) Transformatsiya systemy kontroliu derzhavnykh finansiv v Ukraini: stan, vyklyky ta perspektyvy [Transformation of the public finance control system in Ukraine: state, challenges and prospects]. *Oblik i finansy – Accounting and Finance*, no. 1, pp. 165-172. DOI: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-1\(87\)-165-172](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2020-1(87)-165-172) (accessed November 9, 2025)

Дата надходження статті: 03.12.2025

Дата прийняття статті: 17.12.2025

Дата публікації статті: 29.12.2025